

Lill-Zlatan och morbror raring

Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del 2 av 4 i Att våga vara sig själv – Om könsnormer

Syfte

Boken handlar bland annat om att gå sin egen väg, vänskap och svartsjuka. Eleverna läser, samtalar och skriver om sina tankar om boken.

Läraren reflekterar om Lill-Zlatan

Boken av Pija Lindenbaum handlar om Ella (Lill-Zlatan) som älskar att vara med sin morbror. De gör många roliga saker tillsammans. Men en dag sitter Steve i morbrors kök och tänker vara med. Steve är med allt oftare och Lill-Zlatan tycker inte alls om det!

Det är en härlig bok som avdramatiserar både homosexualitet och stereotypa könsmönster – den handlar inte om det! Ella fungerar som förebild för idrottande tjejer eller för alla som vill gå sin egen väg. Boken handlar även om svartsjuka. En bok som ger underlag för både många och långa diskussioner.

Metod – Generella upplägg

Under arbetets gång jobbar läraren med strategier förutspå, sammanfatta, nyckelord/begrepp, analys och reflektion (göra kopplingar i och utanför texten). Varva skriftliga och muntliga uppgifter. En bra metod för att variera undervisningen är att använda EPA (enskilt – parvis – alla). Ytterligare ett sätt att skapa aktiviteter till en bok är före- under- efter läsningen. Nedan är förslag på hur du kan jobba med texten på olika sätt. Välj det som passar dig och din grupp bäst.

Aktiviteter före läsningen

Titta på omslaget. Vad tror du boken handlar om? Vilka är de vuxna personerna? Var är de? Vem är flickan? Varför håller hon socker på en av personerna?

Berätta kortfattat bokens handling. Vilka tankar får eleverna?

Välj tre ord ur texten och skriv upp dem på tavlan, till exempel *morbröder*, *sorglig* och *stajlar*. Låt eleverna fundera på vad orden betyder. Skriv en mening till första ordet. Låt eleverna skapa egna meningar till samma ord. Läs upp meningarna i helklass. Upprepa för varje ord. Skriv en mening med två ord. Eleverna gör egna förslag. Slutligen skriver läraren en mening där alla ord ingår och eleverna försöker själva. Läs upp och skriv några förslag på tavlan. På detta sätt får eleverna en förståelse av vad texten ska handla om och dessutom se hur det går att använda ord på olika sätt.

Uppgifter under läsningen

Lämpligt stopp när Ella hållt socker på Steves skor. Frågor till texten: Sammanfatta: Vad har hänt? Vad tycker Ella om sin morbror? Hur vet du det? Mellan raderna: Varför håller Ella socker på Steves skor? Ella visar flera gånger vad hon tycker om Steve. Hur då? Utanför texten: Har du varit svartsjuk någon gång? Vad gjorde du då? Hade du kunnat gjort på något annat sätt? Förutspå: Vad tror du händer?

Att rubricera ett kapitel (eller antal sidor): Det finns inga kapitel i boken. Hur skulle du rubricera de första sidorna från "Min mamma och pappa är på Mallis" till "Fast ganska ofta kollar vi bara på folk" (sid 6). Lyft exempel i helklass. Rubricera sidorna 7-14 från "Men en dag sitter det nån..." till "säjer jag och smäller igen dörren".

Aktiviteter efter läsningen

Använd en [fyrfältare](#) med symboler med delarna: Sammanfatta handlingen, Ställ frågor till texten (analysera), Kopplingar (till dig själv, andra texter, omvärlden) och + och – med boken.

Det är också världens självklaraste grej att Ella gillar fotboll. Se några filmklipp om svenska landslaget i fotboll och andra sporter. Avsluta med att eleverna gör en uppgift, *Min dröm* där de skriver, ritar eller på något annat sätt gestaltar vad de helst gör (eller vill göra) på fritiden (det behöver ju inte vara sport). Förslag på filmklipp: [Lotta Schelin](#) [Annika Sörenstam](#) [Rolf-Göran Bengtsson](#) [Nijinsky](#) [Plushenko](#)

Lgr 11 Förmåga

Formulerar sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.

Kunskapskrav*

Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och relatera detta till egna erfarenheter. Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter. De berättande texter eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning. Eleven kan samtala om elevnära frågor och ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra sina åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår.

* årskurs 1-3